

3η ΕΝΟΤΗΤΑ

Φίλοι για πάντα

Νεοελληνική Γλώσσα
Β΄ Γυμνασίου

Το σήμα

Ήταν ο Εντ που είχε σήμερα το πρωί στο διάλειμμα μια φοβερή ιδέα:

- Ρε παιδιά, ξέρετε κάτι; είπε, εμείς της παρέας θα πρέπει να έχουμε μια σήμα.
- Ένα σήμα, διόρθωσε ο Ανιάν.
- Δε σε ρωτήσαμε, σπασίκλα! είπε ο Εντ.

Και ο Ανιάν έφυγε κλαίγοντας, μουρμουρίζοντας πως δεν είναι σπασίκλας και θα το αποδείκνυε.

- Και τι θα κάνουμε με το σήμα; ρώτησα εγώ.
- Μα θα αναγνωρίζουμε ο ένας τον άλλο.
- Έχουμε ανάγκη από ένα σήμα για να αναγνωρίζει ο ένας τον άλλο; Ρώτησε ο Κλοτέρ, απορημένος.

Τότε ο Εντ εξήγησε πως το σήμα θα είναι για να αναγνωρίζουμε αυτούς που είναι στη συμμορία, και θα είναι πολύ χρήσιμο, όταν θα κάνουμε επίθεση στους εχθρούς, και όλοι μας βρήκαμε ότι ήταν μια πολύ απίθανη ιδέα. Ο Ρούφους είπε πως θα ήταν ακόμη καλύτερα, αν όλη η παρέα φορούσε και τα ίδια ρούχα, μια ομοιόμορφη στολή.

– Και πού θα βρούμε τη στολή; ρώτησε ο Εντ. Κι ύστερα όλοι με τα ίδια ρούχα, την ίδια στολή, θα είμαστε σαν καραγκιόζηδες!

– Καλά κι ο μπαμπάς μου που φοράει στολή, μοιάζει με καραγκιόζη; ρώτησε ο Ρούφους, που έχει έναν μπαμπά τροχονόμο και δεν του αρέσει καθόλου να κοροϊδεύουν την οικογένειά του.

- Ρε παιδιά, φώναξε ο Κλοτέρ, πείτε και σε μένα τι είναι ένα σήμα;

Το κουδούνι όμως χτύπησε εκείνη τη στιγμή και μπήκαμε όλοι στην τάξη. Καθώς ο Εντ είχε εξεταστεί στη γεωγραφία την προηγούμενη φορά, μπορούσε να δουλέψει ήσυχα. Α, ήταν πολύ απασχολημένος ο Εντ! Είχε σκύψει ολόκληρος πάνω στο τετράδιό του και σχεδίαζε κύκλους με το διαβήτη του. Χρωμάτιζε με τιςμπογιές του, έγλειφε και δάγκωνε τα χείλια και τη γλώσσα του, κι εμείς όλοι ανυπομονούσαμε να δούμε το σήμα μας. Κι ο Εντ τέλειωσε κάποια στιγμή, σήκωσε το κεφάλι του από το τετράδιο, το κοίταξε κλείνοντας το ένα του μάτι και άστραφτε όλος από χαρά. Και τότε χτύπησε το κουδούνι για διάλειμμα.

Όταν ο Σουπιάς μας άφησε ελεύθερους, περικινλώσαμε γρήγορα τον Εντ, που γεμάτος καμάρι, άνοιξε το τετράδιό του. Το σήμα ήταν αρκετά εντυπωσιακό. Ήταν ένας κύκλος με σχήματα από μελάνι στο κέντρο και στην άκρη. Το κέντρο του κύκλου ήταν χρωματισμένο με γαλάζιο, κίτρινο και άσπρο, ενώ γύρω γύρω έγραφε «ΕΚΑΖΡΑΜΝ».

- Δεν είναι φοβερό; μας ρώτησε ο Εντ.
- Ναι, φώναξε ο Ρούφους, αλλά τι είναι αυτή η μουτζούρα εκεί;
- Δεν είναι μουτζούρα βλάκα, είπε ο Εντ, είναι δύο χέρια που σφίγγουνε το ένα το άλλο.

– Και η άλλη μουτζούρα, ρώτησα εγώ, είναι πάλι δύο χέρια που σφίγγονται;
 – Μα και βέβαια όχι, είπε ο Εντ. Τι τα θέλεις τα τέσσερα χέρια; Αυτό είναι μια αληθινή μουτζούρα, δεν πιάνεται.

– Και τι θέλει να πει το «ΕΚΑΖΡΑΜΝ»; ρώτησε ο Ζοφρουά.

– Αμάν πια, είναι τα αρχικά από τα ονόματά μας, απάντησε ο Εντ.

– Και τα χρώματα; ρώτησε ο Μεξάν. Γιατί διάλεξες μπλε, άσπρο και κίτρινο;

– Ε, μα γιατί δεν έχω κόκκινη μπογιά, μας εξήγησε ο Εντ. Το κίτρινο θα είναι το κόκκινο.

– Σε χρυσό θα ήταν καλύτερο, είπε ο Ζοφρουά.

– Χρειάζεται βέβαια, να βάλεις και δάφνη γύρω γύρω, είπε ο Αλσέστ.

Ε, τότε δεν άντεξε ο Εντ, θύμωσε και μας είπε πως δεν είμαστε φίλοι του και αν δε μας άρεσε, τόσο το χειρότερο, δε θα είχαμε σήμα και στο κάτω κάτω δεν άξιζε τον κόπο να κουραστεί τόσο και να δουλέψει μια ώρα στα κρυφά μέσα στην τάξη. Τότε εμείς αλλάξαμε την πλάκα και του είπαμε πως το σήμα του ήταν απίθανο, και πραγματικά ήταν, και πως είμαστε πολύ χαρούμενοι να έχουμε ένα σήμα για να αναγνωρίζουμε όσους είναι στη συμμορία και αποφασίσαμε να το φοράμε όλοι μας, ακόμη κι όταν μεγαλώσουμε, για να μας βλέπει ο κόσμος και να ξέρει πως είμαστε η «συμμορία των εκδικητών». Ο Εντ μας είπε πως θα έκανε όλα τα σήματα για μας στο σπίτι του, σήμερα το βράδυ και εμείς έπρεπε να έρθουμε αύριο στο σχολείο με παραμάνες για να καρφιτσώσουμε τα σήματα στο πέτο μας. Τότε φωνάξαμε όλοι δυνατά τρεις φορές « Ζήτω... Ζήτω... Ζήτω... » και ο Εντ υποσχέθηκε στον Αλσέστ πως θα έβαζε και ένα μικρό κομμάτι δάφνης, οπότε ο Αλσέστ – για πρώτη και τελευταία φορά – του έδωσε μια μπουκιά από το σάντουιτς που έτρωγε.

Την άλλη μέρα το πρωί, όταν ο Εντ μπήκε στην αυλή του σχολείου, τρέξαμε όλοι κοντά του.

– Έχεις τα σήματα; τον ρωτήσαμε.

– Ναι, μας είπε με χαρά ο Εντ. Πέθανα στην κούραση, ιδίως που έπρεπε να τα κόψω και στοργυλά.

Και μας μοίρασε ένα ένα τα σήματα, που ήταν πολύ ωραία. Χρώματα μπλε, άσπρο κόκκινο και καφέ στόλιζαν το σήμα μας.

– Τι είναι αυτό το καφέ χρώμα; ρώτησε ο Ιωακείμ.

– Είναι η δάφνη για το φίλο μου τον Αλσέστ, απάντησε ο Εντ, αλλά δεν είχα πράσινο χρώμα και...

Ο Αλσέστ ήταν πολύ ευχαριστημένος. Και καθώς είχαμε φροντίσει να έχουμε όλοι μας από μία καρφίτσα, καρφιτσώσαμε τα σήματα στο πέτο μας, κι ήμασταν όλο καμάρι!

Το σήμα

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και βάλτε Σ στις σωστές προτάσεις και Λ στις λάθος:

Ο Εντ είχε την ιδέα να φτιάξει ένα σήμα για όλη την παρέα και να δείχνουν με αυτό ποιοι ανήκουν στη συμμορία τους.	
Οι φίλοι χρειάζονται ένα σήμα για να δείχνουν πως όλοι ανήκουν στην ίδια παρέα.	
Οι φίλοι φτιάχνουν ένα σήμα με τα αρχικά των ονομάτων τους και με μια ζωγραφιά που τους αρέσει.	
Ο Αλσέστ θέλει και ένα κομμάτι δάφνης στο σήμα γιατί του φαίνεται νόστιμη.	
Τα παιδιά αποφάσισαν να κάνουν το σήμα τους πάνω σε χρυσό.	
Τα παιδιά καρφίτσωσαν το σήμα στα ρούχα τους.	
Τα δυο χέρια που σφίγγουν το ένα το άλλο, δείχνουν πόσο δυνατή είναι η φιλία.	
Το όνομα του σήματος ήταν «ΟΙ 5 ΦΙΛΟΙ».	
Το σήμα δεν άρεσε στα παιδιά και γι' αυτό το άλλαξαν.	

2. Σας άρεσε η ιδέα των παιδιών του κειμένου που έφτιαξαν ένα δικό τους σήμα; Μπορείτε να κάνετε ομάδες και να ζωγραφίσετε τα δικά σας σήματα. Θα πρέπει να δώσετε κάποιο σχήμα στο σήμα σας και μέσα σ' αυτό να βάλετε μια αγαπημένη ζωγραφιά, το συνθηματικό όνομα της ομάδας σας και τα αρχικά των ονομάτων σας. Όταν τα σήματά σας θα είναι έτοιμα, μπορείτε να τα κολλήσετε σε ένα χαρτόνι και να τα βάλετε στον τοίχο της τάξης σας.

3. «Α, ήταν πολύ απασχολημένος ο Εντ! Είχε σκύψει _____ για διάλειμμα».

Το απόσπασμα αυτό από το κείμενο 1 αφηγείται γεγονότα που έγιναν στο παρελθόν. Βρείτε το μέσα στο κείμενο και ξαναγράψτε το σαν να αφηγείστε γεγονότα που γίνονται τώρα, στο παρόν.

Μπορείτε να αρχίσετε έτσι:

«Α, ήταν πολύ απασχολημένος ο Εντ! _____

(Για τη χρήση του ενεστώτα βλ. ασκήσεις 247-249 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

4. Στο κείμενο που γράψατε στην προηγούμενη άσκηση υπογραμμίστε τα ρήματα και στη συνέχεια βάλτε τα στο πρώτο πρόσωπο, σαν να μιλάτε για τον εαυτό σας, όπως στο παράδειγμα:

είναι	>	εγώ είμαι
σκύβει	>	εγώ σκύβω
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	

Παρατηρείτε διαφορές στην κατάληξη των παραπάνω ρημάτων; Τα περισσότερα ανήκουν στην α' συζυγία (-ω), όμως υπάρχουν και κάποια που ανήκουν στη β' συζυγία (-άω και -ώ). Ποια είναι αυτά; Υπογραμμίστε τα με κόκκινο!

5. Διαβάστε τις προτάσεις που ακολουθούν:

« Και τι θα κάνουμε με το σήμα; ρώτησα εγώ».

«Τότε ο Εντ εξήγησε πως το σήμα θα είναι πολύ χρήσιμο για να αναγνωρίζουμε αυτούς που είναι στη συμμορία...».

«Ο Ρούφους είπε πως θα ήταν πολύ καλύτερα, αν όλη η παρέα φορούσε και τα ίδια ρούχα, μια ομοιόμορφη στολή».

« Αμάν πια, είναι τα αρχικά από τα ονόματά μας, απάντησε ο Εντ».

« Και τα χρώματα; ρώτησε ο Μεξάν. Γιατί διάλεξες μπλε, άσπρο και κίτρινο;»

- Υπογραμμίστε όλα τα ρήματα. Ποια από αυτά ανήκουν στη β΄ συζυγία; Κυκλώστε τα με κόκκινο.
- Στη συνέχεια βάλτε τα στο α΄ ενικό πρόσωπο του ενεστώτα, σαν να μιλάτε για τον εαυτό σας στο παρόν.

ρώτησα	>	εγώ ρωτάω
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	

(Για τη διάκριση των ρημάτων με βάση τη συζυγία βλ. ασκήσεις 240 & 366 → *Γλωσσικές Ασκήσεις*, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

Οι καλύτεροι μου φίλοι

«Αγαπητέ Μωχάμετ», είχα γράψει σε ένα αγόρι που αλληλογραφούσε μαζί μου, «λυπάμαι αλλά δεν μπορώ να σου στείλω φωτογραφική μηχανή. Πάντως θα ήθελα να συνεχίσουμε την αλληλογραφία μας. Πώς είναι τα πράγματα στη Σιέρρα Λεόνε; Εδώ στην Αθήνα, καλούτσικα θα έλεγα».

Ο Μωχάμετ ήταν ο πιο απαιτητικός από τους πέντε Αφρικανούς με τους οποίους αλληλογραφούσα. Οι άλλοι –η Μαργκότ από Εβραίους Ευρωπαίους παππούδες που είχαν καταφύγει στην Καμπάλα της Ουγκάντας λίγο πριν από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ο Ντέρεκ ένας αγγλόφωνος Νοτιοαφρικανός που ζούσε στην ακτή του Ινδικού Ωκεανού, ο Άλι ένα αγόρι από το Κάιρο που ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας και η Άννα μαθήτρια λυκείου από το Ιμπαντάν της Νιγηρίας που έγραφε καταπληκτικά γράμματα. Βρεθήκαμε μέσω ενός διεθνούς γραφείου αλληλογραφίας. Εισπράττοντας από μένα ένα μικρό ποσό, το γραφείο μού σύστησε παιδιά που ήθελαν να αλληλογραφήσουν μαζί μου. Ήμουν τότε δώδεκα χρόνων και αναζητούσα κάποιον φίλο στον κόσμο που να έχει τα ίδια ενδιαφέροντα μ' εμένα, να του αρέσει δηλαδή το διάβασμα, η ιστορία και η φολκλορική μουσική. Εκείνη την εποχή κανένας από τους γνωστούς μου δεν ενδιαφερόταν γι' αυτά τα πράγματα και αισθανόμουν μόνος και αγιάτρευτα περιορισμένος. Όλοι οι συνομήλικοί μου είχαν παρές που δεν μου άρεσαν κι έτσι απομονωμένος, είχα όλον τον καιρό να

ονειροπολώ, να σκέφτομαι ταξίδια σε μακρινά μέρη και συναντήσεις με ενδιαφέροντες ανθρώπους από άλλες ηπείρους. Επίσης ονειρευόμουν ότι κι εκείνοι θα με εκτιμούσαν αφού ήμουν ήδη ένα τόσο αξιόλογο άτομο με ειδικά ενδιαφέροντα.

Έτσι, η διεθνής οργάνωση αλληλογραφίας έγινε το διαβατήριό που θα με ταξίδευε έξω από τα σύνορα της πόλης μου, το εισιτήριό μου για όλα τα μέρη της γης. Με την πρώτη διεύθυνση που μου έστειλαν –ενός αγοριού στην ηλικία μου που λεγόταν επίσης Μιχάλης (Μάικλ) και έμενε στο Λονδίνο- αγόρασα έναν παγκόσμιο χάρτη για να σημειώνω τα μέρη στα οποία θα αποκτούσα επαφές. Κάθε βράδυ μελετούσα το χάρτη και διάλεγα τη χώρα από όπου θα ήθελα να είναι ο επόμενος «φίλος» μου. Όλο μου το χαρτζιλίκι πήγαινε σε χαρτιά, φακέλους και γραμματόσημα και φυσικά στο Διεθνές Γραφείο που όμως δε με απογοήτευσε ποτέ.

Ο Μάικλ από την Αγγλία προτιμούσε τις ιστορίες μυστηρίου και μαζί με το τρίτο του γράμμα μου έστειλε ένα από τα αγαπημένα του βιβλία. Αυτό έγινε αφορμή να βελτιώσω τα αγγλικά μου. Ο Μάικλ με ρωτούσε πολλά πράγματα για την Ελλάδα και για να του απαντάω, χρειαζόταν να φρεσκάρω τις γνώσεις μου και να τις εμπλουτίζω.

Ο χάρτης στον τοίχο μου άρχισε να γεμίζει σημάδια. Όποτε είχα λίγα χρήματα παραπάνω, ζητούσα καινούριες διευθύνσεις. Κάποια άνοιξη «προσγειώθηκα» στη Λατινική Αμερική και πέτυχα ►

έναν ποδοσφαιριστή από το Σάο Πάολο της Βραζιλίας, δύο δίδυμες από το Μέντελιν της Κολομβίας και έναν εκκολαπτόμενο παρουσιαστή του ραδιοφώνου από τη Λίμα του Περού. Ήταν πολύ φιλικοί μαζί μου, αλλά είχαν πλήρη άγνοια για το τι ακριβώς συνέβαινε στη χώρα μου.

Μέσα σε κάθε γράμμα που μου έστειλε η Ρένκο από το Τόκιο, υπήρχε μια χάρτινη φιγούρα ζώου από ριζόχαρτο, πατικωμένη ανάμεσα σε δύο λεπτά φύλλα χαρτί.

Μετά από μερικά χρόνια, ο χάρτης πάνω από το κρεβάτι μου ήταν σχεδόν γεμάτος από χρωματιστές καρφίτσες, πορτοκαλιές για τα αγόρια, πράσινες για τα κορίτσια. Στην καλύτερή μου εποχή, στο ζενίθ μου, αλληλογραφούσα «ενεργά» με 32 άτομα. Το δωμάτιό μου είχε γεμίσει με φωτογραφίες και καρτποστάλ από στέγες σπιτιών της Φινλανδίας, μεταξωτές ζωγραφιές από το Φίτζι και άλλα πολλά ανάλογα.

Ορισμένοι από τους φίλους μου με το πέρασμα του χρόνου σταμάτησαν να εν-

διαφέρονται για την αλληλογραφία ή απέκτησαν τόσες πολλές ασχολίες, ώστε σταδιακά έπαψαν να γράφουν. Άλλοι δεν ακούστηκαν ξανά, γιατί του εμπόδισαν οι δραματικές συνθήκες στον τόπο τους. Μετά την Ισλαμική επανάσταση στην Περσία δεν πήρα ποτέ πια νέα του Μασούντ και ο Ντέρεκ από τη Νότιο Αφρική πάει καιρός που δεν απαντάει στα γράμματά μου. Ο κόσμος αποδείχτηκε πιο μπερδεμένος και πιο μεγάλος από όσο τον είχαμε κάποτε φανταστεί. Αλλά ακόμα και σήμερα, που έχουν περάσει χρόνια από την ημέρα που έγραψα το πρώτο μου γράμμα, όποτε κοιτάζω ένα χάρτη, δεν τον φαντάζομαι κατοικημένο από απρόσωπα πλήθη, αλλά από τα γνωστά πρόσωπα των φίλων μου.

Αν θέλεις κι εσύ φίλους, από όλο τον κόσμο μπορείς να γράψεις στην IYS (International Youth Service), p.b. 125, SF-20101 Turku-Finland (Φινλανδία).

Μιχάλης Δωρής, περ. «Seventeen»,
Φεβρουάριος 1988

Οι καλύτεροί μου φίλοι

1. Διαβάστε προσεκτικά το άρθρο του περιοδικού (κείμενο 2) και συμπληρώστε τα κενά στις προτάσεις με τις λέξεις που είναι στην παρένθεση:

(χάρτη, φίλους, φίλος, αλληλογραφεί, ενδιαφέροντα, γνώσεις, κόσμο, συναντήθηκαν, πρόσωπα, πλήθη)

- Ο Μιχάλης έχει _____ από όλο τον κόσμο γιατί _____, δηλαδή στέλνει και παίρνει γράμματα από διάφορα παιδιά του κόσμου.
- Ο Μιχάλης αγόρασε έναν παγκόσμιο _____ και σημείωνε εκεί τον τόπο όπου έμενε κάθε _____ του.
- Εκτός από τα δικά του _____ άρχισε να αποκτά και άλλα γιατί επηρεαζόταν από τους φίλους του.
- Η αλληλογραφία με τους φίλους του από όλο τον _____ τον βοήθησε να βελτιώσει και τις _____ του στην ξένη γλώσσα.
- Όταν μεγάλωσαν οι φίλοι _____ μεταξύ τους και γνωρίστηκαν από κοντά.
- Ο Μιχάλης όταν κοιτάζει ένα χάρτη δεν τον φαντάζεται κατοικημένο από απρόσωπα _____, αλλά από τα αγαπημένα _____ των φίλων του.

2. Υπογραμμίστε στο κείμενο όλους τους τόπους στους οποίους είχε φίλους ο Μιχάλης.

- Βρείτε τους με τη βοήθεια του καθηγητή σας στον παγκόσμιο χάρτη ή στην υδρόγειο σφαίρα.
- Αντιγράψτε τους στη σωστή στήλη του παρακάτω πίνακα, ανάλογα με το αν είναι χώρα ή πόλη. Στην τρίτη στήλη του πίνακα σημειώστε την ήπειρο στην οποία ανήκουν οι χώρες ή οι πόλεις που βρήκατε.
Προσέξτε! Αν στο κείμενο υπάρχει μόνο το όνομα της πόλης (π.χ. Λονδίνο), εσείς θα πρέπει να συμπληρώσετε στον πίνακα και το όνομα της χώρας (Αγγλία) στην οποία ανήκει η πόλη αυτή. Δείτε τα παραδείγματα!

Χώρα	Πόλη	Ήπειρος
Ουγκάντα	Καμπάλα	Αφρική
Αγγλία	Λονδίνο	Ευρώπη

- Χωριστείτε σε ομάδες και επιλέξτε η κάθε ομάδα μία από τις παραπάνω χώρες. Συγκεντρώστε στοιχεία γι' αυτήν και παρουσιάστε τα στην τάξη σας. Ζωγραφίστε σε χαρτόνι τη σημαία της χώρας που έχετε επιλέξει και στολίστε την τάξη σας με τις σημαίες.

Αιθιοπία - Ταϊλάνδη

17/6/1998

Γεια σου Σουνί!

Είμαι η Αστέρ. Ξεφυλλίζοντας χθες ένα περιοδικό στο σχολείο μας, σε βρήκα να ζητάς αλληλογραφία και φιλία με άλλα παιδιά από όλο τον κόσμο. Κι επειδή κάτι τέτοιο θα το ήθελα πολύ κι εγώ, με χαρά σου απαντώ σήμερα και σου υπόσχομαι πως δε θα αργήσει πολύ που εμείς οι δυο θα γίνουμε πολύ καλές φίλες. Τέτοια προαίσθηση έχω. Άλλωστε, δεν ξέρω αν συμβαίνει το ίδιο και με σένα, όμως για μένα είναι η πρώτη φορά που επικοινωνώ με κόσμο έξω από την πατρίδα μου και όπως καταλαβαίνεις, αυτή τη στιγμή είμαι τόσο πολύ συγκινημένη, που δεν ξέρω πώς να αρχίσω και πώς να τελειώσω. Τέλος πάντων. Ας αρχίσω με το γεγονός ότι κι εγώ σαν κι εσένα είμαι στην έκτη τάξη του δημοτικού κι επομένως, νομίζω πως θα 'χουμε πολλά να πούμε αφού σε λίγο καιρό θα υποχρεωθούμε να αναλάβουμε κι άλλες επιπλέον ευθύνες, εκτός από αυτές που έχουμε μέχρι τώρα. Γιατί, δεν ξέρω αν έχεις ακουστά, όμως εμείς στη χώρα μου παντρευόμαστε από πολύ νωρίς. Να φανταστείς, πως ο μπαμπάς κι η μαμά που έχουν την ίδια ηλικία, παντρεύτηκαν στα δεκαέξι τους χρόνια και τώρα που είναι τριανταπέντε, έχουν τέσσερα παιδιά και δυο εγγόνια από το μεγάλο μας αδελφό. Εγώ είμαι η μικρότερη, που μαζί με τον μπαμπά, τη μαμά, τον παππού και τη γιαγιά μαζευόμαστε εφτά άτομα. Έχω χάσει κι άλλα τρία αδελφάκια, μικρότερα και μεγαλύτερα από εμένα, άλλο στη γέννα και άλλο από αρρώστιες.

Δεν ξέρω τι συμβαίνει στην πατρίδα σου, Σουνί, όμως στη δική μου οι άνθρωποι πεθαίνουν πολύ εύκολα και με το τίποτε, και κυρίως τα παιδιά. Που μπορεί να γεννιούνται πολλά, όμως και πολλά πεθαίνουν. Σπάνια να δεις οικογένεια που να μην έχει χάσει κι από ένα-δυο. Μας τα είπε προχθές κι ο δάσκαλός μας. Πως στα 1000 παιδιά που γεννιούνται στην πατρίδα μας, τα 120 πεθαίνουν από τη βρεφική τους ηλικία ακόμη! Στους μεγάλους πάλι, οι θάνατοι φτάνουν το 18 στους χίλιους, με παγκόσμιο δείκτη μόνο 9 στους χίλιους!

Και, βέβαια, όλα αυτά τα νούμερα γύρω από τη ζωή μας ή κι ακόμη χειρότερα σαν βρεθούμε σε δύσκολες εποχές, αφορούν κυρίως τη δική μας κοινωνική τάξη, δηλαδή, τον αγροτικό πληθυσμό...

Μέσα σε μια καλύβα του χωριού μου μένουμε κι εμείς όπως σου είπα. Την εφτιαξε ο μπαμπάς πλέκοντας λεπτές βέργες πάνω σε κοντρά στηρίγματα γύρω-γύρω, και σκεπάζοντάς την με χορτοσκεπή. Μέσα σ' αυτή την καλύβα περνάω τις περισσότερες ώρες της μέρας μου με διάφορες ασχολίες, πέρα από τα μαθήματά μου. Γιατί είμαι πια σε ηλικία που πρέπει να κάνω και τις δουλειές του σπιτιού, αφού όπως σου είπα κι οι δυο οι γονείς μου λείπουν από το σπίτι όλη μέρα. Έχω μάθει να υφαίνω, να φτιάχνω διάφορα χρήσιμα καθημερινά μας σκεύη από πηλό, να πλένω, να τακτοποιώ το σπίτι, να ζυμώνω και να ψήνω το ψωμί μας, να μαγειρεύω... Αμέ; Ξέρω να βράζω χόρτα, όσπρια, πατάτες, καλαμπόκι, σιτάρι, κανένα αυγό από τις κόττες... Όμως κρέας δε μαγειρεύω ποτέ, γιατί αυτό το φαγητό το φτιάχνει μόνο η μαμά σαν τύχει και φέρει ο μπαμπάς στο σπίτι, δυο-τρεις φορές το χρόνο! Τότε, δε λείπει κανείς από το τραπέζι!.. Αυτά και φέρει ο μπαμπάς στο σπίτι, δυο-τρεις φορές το χρόνο! Τότε, δε λείπει κανείς από το τραπέζι!.. Αυτά από τη δική μου πατρίδα. Κι αν μου διέφυγε κάτι που σ' ενδιαφέρει, μπορείς να μου το ζητήσεις με την απάντησή σου. Με χαρά κι ανυπομονησία περιμένω γράμμα σου. Α, ξέχασα να σου πω κάτι που αφορά εμένα, την οικογένειά μου κι όλο το λαό της πατρίδας μου. Πως το δέρμα μας έχει χρώμα μαύρο...

Σε φιλώ,
Αστέρ

Γιώργος Καραμανλής, «Γέφυρες από γρανίτα», 2000
(<http://users.forthnet.gr/ath/karamanlis>)

Αιθιοπία - Ταϊλάνδη

1. Διαβάστε προσεκτικά το γράμμα της Αστέρ προς τη Σουνί και βάλτε x στις προτάσεις που είναι σωστές:

Η Σουνί ήθελε φίλια με παιδιά από όλο τον κόσμο και γι' αυτό είχε στείλει τη διεύθυνσή της σε ένα παιδικό περιοδικό.	
Η Αστέρ επικοινωνεί για πρώτη φορά με κόσμο έξω από την πατρίδα της και γι' αυτό είναι συγκινημένη.	
Στη χώρα της Αστέρ παντρεύονται σε μεγάλη ηλικία και δεν έχουν πολλές ευθύνες.	
Η Αστέρ μένει σε ένα διαμέρισμα μιας πολυκατοικίας και είναι μοναχοπαιδί.	
Η Αστέρ βοηθάει στις δουλειές του σπιτιού, δηλαδή καθαρίζει καθημερινά το σπίτι, ζυμώνει και ψήνει ψωμί και μαγειρεύει.	
Οι άνθρωποι που μένουν στη χώρα της Αστέρ είναι όλοι πλούσιοι και τρώνε κάθε μέρα κρέας.	

2. Θέλετε κι εσείς να αποκτήσετε φίλους από όλο τον κόσμο; Δεν έχετε παρά να γράψετε στη διεύθυνση που βρίσκεται στο τέλος του κειμένου. Θα πρέπει να γράψετε τα στοιχεία σας, όπως το όνομα και το επίθετό σας, την ηλικία σας, τα χόμπι σας και φυσικά τη διεύθυνσή σας. Συμβουλευτείτε και τις αγγελίες για αλληλογραφία που σας δίνουμε (κείμενο 4). Επίσης, μπορείτε να επιλέξετε τη γλώσσα που θα αλληλογραφείτε. Σίγουρα θα υπάρχουν πολλά παιδιά σαν και σας σε όλο τον κόσμο!
3. Εάν είναι δύσκολο να αλληλογραφήσετε με παιδιά από το εξωτερικό, θα μπορούσατε να αλληλογραφήσετε με μαθητές κάποιου άλλου μακρινού σχολείου. Δεν έχετε παρά να το ζητήσετε από τον καθηγητή σας και να του προτείνετε σχολεία!

4. Η Αστέρ στο πρώτο γράμμα που θα στείλει στην καινούρια της φίλη τη Σούνι γράφει πώς περνάει τη μέρα της, για την οικογένειά της και για τα προβλήματα της χώρας της. Φανταστείτε πως αλληλογραφείτε για πρώτη φορά με ένα παιδί της ηλικίας σας από το εξωτερικό. Τι θα του γράφατε εσείς σ' αυτό το πρώτο γράμμα;

5. Λύστε την ακροστιχίδα. Τα αρχικά των λέξεων θα σας δείξουν τι πρέπει να κολλήσετε πάνω στο φάκελο προτού ταχυδρομήσετε το γράμμα σας. Το σύμβολο [Σ] στο τέλος του κάθε ορισμού σημαίνει ότι η λέξη είναι σύνθετη.

----- Μέσα σε αυτό μας αφήνει ο ταχυδρόμος τα γράμματα. [Σ]
 ----- Φτιάχνεται από ρύζι και γάλα. [Σ]
 ----- Η ανταλλαγή γραμμάτων. [Σ]
 ----- Με αυτή σκοτώνουμε τις μύγες. [Σ]
 ----- Το αντίθετο της αγάπης.
 ----- Η γλώσσα που μιλάει αυτός είναι τα αγγλικά. [Σ]
 ----- Σε αυτήν παρακολουθούμε εκπομπές. [Σ]
 ----- Βλέπω όνειρα.
 ----- Αυτός είναι στην ίδια τάξη με σένα. [Σ]
 ----- Λουσμένος με ήλιο. [Σ]
 ----- Σκουλήκι από το στόμα του οποίου βγαίνει το μετάξι. [Σ]
 ----- Είναι τα φασόλια και οι φακές.

6. Αντιγράψτε στη συνέχεια τις σύνθετες λέξεις της ακροστιχίδας και χωρίστε τες στα δύο συνθετικά τους.

	=		+	
	=		+	
	=		+	
	=		+	
	=		+	
	=		+	
	=		+	
	=		+	
	=		+	

Μπορείτε να βρείτε τι μέρος του λόγου είναι το α' συνθετικό σε κάθε λέξη;

(Για τη σύνθεση βλ. ασκήσεις 538, 553, 554, 556, 557, 559-562 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.

Ας γνωριστούμε καλύτερα...

Ας γνωριστούμε καλύτερα

■ Θα ήθελα να αλληλογραφήσω...

Θα ήθελα να αλληλογραφήσω με κορίτσια 11 χρόνων απ' όλη την Ελλάδα. Στον ελεύθερό μου χρόνο, μου αρέσει να πηγαίνω βόλτα το σκύλο μου, να διαβάζω βιβλία και να ακούω ξένη μουσική. Αγαπώ τα σκυλιά και τις γάτες. Γράψτε μου.

Ναταλία Ι.
Μακρυγιάννη 1, Ν. Χαλκηδόνα
Τ.Κ. 143 43 Αθήνα

■ Αγαπητοί Ερευνητές

Το όνομά μου είναι Λίλια και είμαι 11 ετών. Ζητώ αλληλογραφία με αγόρια και κορίτσια, από 11-15 ετών, απ' όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό. Είμαι Κρίσος.

Τα χόμπι μου είναι η μουσική, η ζωγραφική, η κωπηλασία, το κολύμπι κ.ά. Είμαι φανατική οπαδός του Παναθηναϊκού και λατρεύω τις Spice Girls, όπως ήταν και όπως είναι τώρα. Μαθαίνω αγγλικά και ιταλικά. Οι ενδιαφερόμενοι ας μου γράψουν στη διεύθυνση:

Τζ. Λίλια
Ελευθερίας 2
-ΔΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ-
46100 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ

Υ.Γ.1 Φωτογραφία δεν είναι απαραίτητη.
Υ.Γ.2 Θα απαντήσω σε όλους 100%!

Ζητώ Αλληλογραφία... Ζητώ Αλληλογραφία... Ζητώ Αλληλογραφία...

Με λένε Κωνσταντίνο Γ. είμαι 11 χρόνων και πηγαίνω στην ΣΤ' τάξη. Τα χόμπι μου είναι Tae-Kwon-Do, computer, μπάσκετ και ποδόσφαιρο. Επίσης μερικές φορές γράφω αστεία στιχάκια για κάτι που είπε κάποιος και ξεκαρδίζονται όλοι στα γέλια. Θα ήθελα να αλληλογραφήσω με κορίτσια και αγόρια της ηλικίας μου. Η διεύθυνσή μου είναι: Παλαιό Φάληρο, Αθήνα, Τ.Κ. 17562.

Κωνσταντίνε, το φύλλο που ζητάς ίσως το βρεις στο αρχείο της Καθημερινής (τηλ. 210-5244166).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1999

Βήματα Φιλίας

Το σχολείο μας, στα πλαίσια της συνεργασίας και της ανάπτυξης φιλικών σχέσεων με την Τουρκία, συμμετέχει σε μια πρωτοβουλία που αναπτύσσουν διάφοροι Δήμοι της Θράκης (μεταξύ των οποίων και ο Δήμος Σαπών) με Δήμους της Τουρκίας. Από το 1999, συμμετέχουμε σε διάφορες εκδηλώσεις μεταξύ των δύο χωρών που κεντρικός στόχος είναι η καλλιέργεια φιλικών σχέσεων και η ανάπτυξη συνεργασίας. Το σχολείο μας έχει αρχίσει μια σειρά ανταλλαγής επισκέψεων μεταξύ των δασκάλων και μαθητών με το τουρκικό σχολείο: BALKAN OZEL OKULLARI, που βρίσκεται στη Σηλυβρία, 60 χλμ δυτικά της Κωνσταντινούπολης. Πρόκειται για ένα ιδιωτικό σχολείο, που οι μαθητές του προέρχονται από τις ανώτερες κοινωνικές τάξεις της περιοχής. Όμως δεν έχουμε κανένα δισταγμό να έρθουμε σε επαφή και γνωριμία με σχολεία αυτού του επιπέδου, γιατί πιστεύουμε ότι και το επίπεδο του δικού μας σχολείου δεν υστερεί σε ποιότητα εκπαίδευσης. Στη συνέχεια σας παρουσιάζουμε τις δραστηριότητες που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα...

ΟΛΕΣ ΟΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ	
13 Απριλίου 2000	Στην Κωνσταντινούπολη (η πρόγευση)
1) 23 - 24 - 25 Μαΐου 2000	Στη Σηλυβρία (1' συνάντηση)
2) 9-10-11-12 Νοεμβρίου 2000	Στις Σάπες (2' συνάντηση)
3) 20-21-22-23-24 Απριλίου 2001	Στη Σηλυβρία (3' συνάντηση)
4) 12 - 13 - 14 - 15 Μαΐου 2001	Στις Σάπες (4' συνάντηση)
15 Μαΐου 2001	Το Πρωτόκολλο Συνεργασίας
5) 11 - 12 - 13 Ιουνίου 2002	Στις Σάπες (5' συνάντηση)

Κείμενο από την ιστοσελίδα του Διαπολιτισμικού Δημοτικού Σχολείου Σαπών, 2001
(<http://dim-sapon.rod.sch.gr>)

Ημερολόγιο Σάπες

1η ημέρα
στις Σάπες
12 Μαΐου 2001

Το απόγευμα του Σαββάτου, έφτασε το πούλμαν του Δήμου, φέρνοντας μαζί του την αντιπροσωπεία των Τούρκων μαθητών και των δασκάλων.

Τώρα γνωρίζαμε τα πρόσωπα όλα και η υποδοχή ήταν ακόμη πιο εγκάρδια. Μην ξεχνάτε ότι προηγήθηκαν 3 συναντήσεις. Τα παιδιά όμως του Τουρκικού σχολείου ήρθαν για πρώτη φορά στις Σάπες και αμέσως βρήκαν τους παλιούς φίλους. Περάσαμε μέσα στο σχολείο, όπου και άρχισε αμέσως η κατανομή των μαθητών. Τα λίγα παιδιά που ήρθαν και οι πολλές οικογένειες που ήθελαν να φιλοξενήσουν τους επισκέπτες δυσκόλευε τα πράγματα. Τελικά μετά από κάποιες συζητήσεις και συνεννοήσεις συμ-

φωνήθηκε να φιλοξενηθούν σε διαφορετικά σπίτια κάθε ημέρα, για να ικανοποιηθούν όλοι. Επειδή το ταξίδι ήταν λίγο κουραστικό τα παιδιά τα παρέλαβαν οι γονείς και οι μαθητές και πήγαν στα σπίτια για ανάπαυση.

Οι Τούρκοι δάσκαλοι μαζί με τους Έλληνες δασκάλους πήγαν σε ένα κοντινό ταβερνάκι για να φάνε, μετά το πολύωρο ταξίδι τους. Εκεί επικράτησε μια πολύ φιλική ατμόσφαιρα για δυο ώρες περίπου. Η συνεννόηση δεν ήταν δύσκολη αφού είχαμε έναν διερμηνέα που μας διέθεσε ο Δήμος Σαπών, δυο δάσκαλοι από τους δικούς μας γνώριζαν αρκετά τουρκικά, αλλά και όσοι γνώριζαν αγγλικά βρήκαν την ευκαιρία να εξασκήσουν τις γνώσεις τους.

Το ίδιο βράδυ, οι Έλληνες και Τούρκοι μαθητές και δάσκαλοι, παρακολούθησαν εκδήλωση που οργάνωσε ο Δήμος Σαπών, με την παρουσίαση Γεωργιανού συγκροτήματος, που το αποτελούσαν παιδιά. Η εμφάνιση των παιδιών από τη Γεωργία ήταν καταπληκτική και προκάλεσε το θαυμασμό και τον ενθουσιασμό όλων των θεατών. Εξάλλου μην ξεχνάτε ότι πάνω από 70 μαθητές του σχολείου μας κατάγονται από τη Γεωργία, κι αυτό τους έκανε να θυμηθούν εικόνες από τη γενέτειρά τους.

2η ημέρα
στις Σάπες
13 Μαΐου 2001

Το μεσημέρι, η αντιπροσωπεία των δασκάλων των δύο σχολείων επισκέφτηκαν την αρχαία Μαζώνεια και γενυμάτισαν σε αίθουσα τοπικού ξενοδοχείου με την υποστήριξη της Σχολικής Επιτροπής. Οι ώρες που πέρασαν στο διάστημα αυτό ήταν και ευχάριστες, αλλά και χρήσιμες, γιατί δόθηκε η ευκαιρία να συζητήσουμε για πολλά θέματα και φυσικά να καλλιεργηθούν σε μεγαλύτερο βάθος οι σχέσεις ανάμεσα στους δασκάλους των δυο σχολείων.

Το βράδυ της ίδιας ημέρας, το σχολείο μας και συγκεκριμένα τα Μουσικά Τμήματα, συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις των Εαρινών του Δήμου Σαπών, παρουσίασαν συναυλία με τραγούδια δημοτικά παραδοσιακά από τη Θράκη, την Τουρκία, τη Γεωργία, τη Ρωσία. Αξίζει να αναφέρουμε ότι η χορωδία των Μουσικών Τμημάτων του σχολείου μας, που οργάνωθηκε εδώ και δύο μόνο μήνες, κατάφερε να παρουσιάσει πολλά τραγούδια από διαφορετικές χώρες.

Μετά από τη μουσική εκδήλωση, ο Δήμος Σαπών τίμησε την αντιπροσωπεία των Τούρκων δασκάλων με την παράθεση δείπνου, στο οποίο συμμετείχε ο ίδιος ο Δήμαρχος Σαπών, καθώς και αρκετοί δάσκαλοι από το Δημοτικό Σχολείο Σαπών. Κατά τη διάρκεια του δείπνου, οι μουσικοί που διδάσκουν στα μουσικά τμήματα διασκέδασαν με προσκαλεσμένους δασκάλους με παραδοσιακά ελληνικά και τουρκικά τραγούδια, δίνοντας την ευκαιρία να χορέψουν και να περάσουν μια όμορφη βραδιά.

3η ημέρα
Στο δάσος
της Δαδιάς
14 Μαΐου 2001

Η τρίτη μέρα της επίσκεψης, ήταν αφιερωμένη σε εκδρομή στο όμορφο δάσος της Δαδιάς. Πάνω από 35 μαθητές και πάνω από 25 δάσκαλοι πήγαμε στο δάσος της Δαδιάς αφού πρώτα επισκεφτήκαμε το Μουσείο μεταξιού που υπάρχει στις Φέρες. Εκεί είδαμε φωτογραφίες, αλλά και ζωντανούς μεταξοσκώληκες, που έτρωγαν φύλλα από μουριές. Μέσα στο πανέμορφο και καταπράσινο δάσος της Δαδιάς, Έλληνες και Τούρκοι μαθητές και δάσκαλοι ήμασταν μια παρέα, που τίποτα δε μας χωρίζει, ούτε η γλώσσα ούτε η θρησκεία, ούτε κάτι που να δείχνει ότι Έλληνες και Τούρκοι, δεν μπορούν να ζήσουν αγαπημένοι. Μαθητές και δάσκαλοι, όλοι μαζί χορέψαμε χορούς και από τις δυο χώρες. Γύρω-γύρω όλοι και στη μέση η φιλία, η αγάπη, η συμπάθεια. Ώρες ατέλειωτες, μέσα στο καταπράσινο δάσος, εμείς τα παιδιά, μαζί με τους Τούρκους φίλους και συμμαθητές μας, δεν χορταίναμε παιχνίδι. Φάγαμε, χορέψαμε, παίξαμε όλοι μαζί μια παρέα. Ίσως η ιδέα ότι αύριο θα χωρίζαμε, μας έκανε να παίζουμε ασταμάτητα μαζί...

Μαθητές και δάσκαλοι στο χορό της φιλίας

4η ημέρα
Στο σχολείο
15 Μαΐου 2001

Η τέταρτη μέρα ήταν πολύ ουσιαστική. Πρωί πρωί, συναντηθήκαμε όλοι μαζί στο σχολείο. Τη μέρα αυτή δεν κάναμε μάθημα. Από το πρωί οργανώσαμε μια σειρά από κοινές δραστηριότητες όλοι οι μαθητές του σχολείου. Στις εκδηλώσεις αυτές συμμετείχαν και οι Τούρκοι συμμαθητές μας. Για αρκετές ώρες ασχοληθήκαμε με τη ζωγραφική σε τοίχους του σχολείου μας, στο δάπεδο της αυλής μας. Αυτή η ζωγραφιά έγινε μέσα σε λίγες ώρες από τους μαθητές. Έχει για θέμα της την ειρήνη, Παιδιά από όλες τις χώρες του κόσμου, πιασμένα χέρι-χέρι κοιτάζουν προς τη Γη και φωνάζουν στους ηγέτες του Κόσμου: «Θέλουμε ΕΙΡΗΝΗ» ...και το φωνάζουν σε όλες τις γλώσσες της Γης. Οι Έλληνες και Τούρκοι μαθητές φωτογραφίζονται με περηφάνια μπροστά στο δημιούργημά τους. Απομένουν λίγα λεπτά για τον αποχωρισμό... Μια από τις δραστηριότητες των μαθητών του σχολείου μας και λίγο πριν από την υπογραφή του Πρωτοκόλλου συνεργασίας του σχολείου μας με το OZEL BALKAN OCULLARI ήταν και η παρουσίαση τραγουδιών από τη σχολική μας χορωδία. Λίγο πριν από τα τραγούδια μας, μια δασκάλα του σχολείου μας και μια δασκάλα από το Τουρκικό σχολείο, μας διάβασαν ένα παραμύθι, στις δυο γλώσσες, που μιλούσε για τη φιλία του Μάνου και του Οσμάν. Όμορφες και συγκινητικές στιγμές. Έτσι έληξε μια πολύ σημαντική και χρήσιμη συνάντηση.

Κείμενο από την ιστοσελίδα του Διαπολιτισμικού Δημοτικού Σχολείου Σαπών, 2001 (<http://dim-sapon.rod.sch.gr>)

Βήματα φιλίας - Ημερολόγιο Σάπες

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο του σχολείου Σαπών (κείμενο 5) και διαλέξτε τη σωστή απάντηση:
  - **Από το 1999 το σχολείο Σαπών συμμετέχει σε διάφορες εκδηλώσεις που γίνονται μεταξύ των χωρών:**
    - α. Ελλάδα – Γαλλίας.
    - β. Ελλάδα – Τουρκίας.
    - γ. Τουρκίας – Γερμανίας.
  - **Στόχος αυτών των εκδηλώσεων είναι:**
    - α. η καλλιέργεια διάφορων φρούτων που αναπτύσσονται στις δυο χώρες.
    - β. η καλλιέργεια φιλικών σχέσεων και η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών.
    - γ. η διασκέδαση των πολιτών.
  - **Στα πλαίσια αυτών των εκδηλώσεων:**
    - α. μαθητές και δάσκαλοι ανταλλάσσουν επισκέψεις.
    - β. μαθητές και δάσκαλοι κάνουν περισσότερες ώρες μάθημα.
    - γ. οι δάσκαλοι μόνο επισκέπτονται τα σχολεία της άλλης χώρας.
  - **Παρατηρώντας το πρόγραμμα των δραστηριοτήτων καταλαβαίνουμε ότι:**
    - α. όλες οι συναντήσεις γίνονται στις Σάπες.
    - β. όλες οι συναντήσεις γίνονται στη Σηλυβρία.
    - γ. οι μισές συναντήσεις γίνονται στις Σάπες και οι άλλες μισές γίνονται στη Σηλυβρία.
2. Διαβάστε προσεκτικά το ημερολόγιο που κράτησαν οι μαθητές του σχολείου Σαπών μετά την επίσκεψη των φίλων τους από το σχολείο της Τουρκίας (κείμενο 6). Ταξινομήστε τις δραστηριότητες που πραγματοποίησαν κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ημερών στον πίνακα που ακολουθεί, όπως στο παράδειγμα:

1η ημέρα (12 Μαΐου 2001)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Άφιξη της αντιπροσωπείας των Τούρκων μαθητών και δασκάλων. 2. Φιλοξενία από οικογένειες και ανάπαυση των παιδιών. 3. Γεύμα Ελλήνων και Τούρκων δασκάλων σε ταβερνάκι. 4. Εκδήλωση Δήμου Σαπών με Γεωργιανό συγκρότημα.
2η ημέρα (13 Μαΐου 2001)	
3η ημέρα (14 Μαΐου 2001)	
4η ημέρα (15 Μαΐου 2001)	

3. Σας άρεσαν οι δραστηριότητες που έκαναν τα δύο σχολεία; Θα θέλατε και το δικό σας σχολείο να οργανώσει μια τέτοια εκδήλωση; Δεν έχετε παρά να συνεννοηθείτε με τους δασκάλους και τον διευθυντή του σχολείου σας και να ξεκινήσετε δουλειά. Πρώτα σκεφτείτε με ποια σχολεία θα θέλατε να έρθετε σε επαφή. Έπειτα φτιάξτε ένα σχέδιο για να οργανωθείτε:

- γράψτε ένα γράμμα όπου θα προσκαλείτε τους μαθητές και τους δασκάλους του άλλου σχολείου και όπου θα γράφετε τους λόγους της πρόσκλησής σας.
- Σκεφτείτε πού θα κοιμηθούν και πού θα φάνε οι φίλοι σας.
- Φτιάξτε ένα πρόγραμμα με τα μέρη του τόπου σας που θα δείξετε στους επισκέπτες σας (δάση, αρχαιολογικά μέρη κτλ.).
- Γράψτε ποιες πολιτιστικές εκδηλώσεις θα θέλατε να δουν οι φίλοι σας και σκεφτείτε πώς θα πραγματοποιηθούν (θέατρο, συναυλίες κτλ.).
- Οργανώστε δραστηριότητες που θα γίνουν στο σχολείο σας (ζωγραφική, τραγούδι κτλ.).

Μπορείτε να χωριστείτε σε ομάδες και κάθε ομάδα να αναλάβει μια από τις παραπάνω δραστηριότητες. Στο τέλος θα παρουσιάσετε τις εργασίες σας στην τάξη σας. Είστε έτοιμοι να πραγματοποιήσετε τα σχέδιά σας και να υποδεχτείτε τους νέους σας φίλους!

(Για τα διάφορα στάδια του σχεδίου σας μπορείτε να συμβουλευτείτε το ημερολόγιο των Σαπών, κείμενο 6.)

4. Στις παρακάτω προτάσεις από το κείμενο 6 (1η ημέρα στις Σάπες) συμπληρώστε τα ρήματα στο σωστό πρόσωπο σαν να αφηγείστε γεγονότα που συμβαίνουν σήμερα.

Σήμερα η υποδοχή είναι (είμαι) ακόμη πιο εγκάρδια. Τα παιδιά του τουρκικού σχολείου _____ (έρχομαι) για πρώτη φορά στις Σάπες, όμως αμέσως _____ (βρίσκω) τους παλιούς φίλους. _____ (περνάω) μέσα στο σχολείο, όπου _____ (αρχίζω) αμέσως η κατανομή των μαθητών. Οι Τούρκοι δάσκαλοι μαζί με τους Έλληνες δασκάλους _____ (πηγαίνω) σε ένα κοντινό ταβερνάκι για να φάνε. Το βράδυ όλοι μαζί _____ (παρακολουθώ) εκδήλωση που οργάνωσε ο Δήμος Σαπών με την παρουσίαση Γεωργιανού συγκροτήματος, που το _____ (αποτελώ) παιδιά. Η εμφάνιση των παιδιών _____ (είμαι) καταπληκτική και _____ (προκαλώ) το θαυμασμό όλων των θεατών.

(Για τη χρήση του ενεστώτα βλ. ασκήσεις 247-249, 364-365 → *Γλωσσικές Ασκήσεις*, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

5. επισκέφτηκαν, γευμάτισαν, πέρασαν, δόθηκε, παρουσίασαν, οργανώθηκε, κατάφερε, τίμησε, διδάσκουν, διασκέδασαν, πήγαμε, έτρωγαν, συναντηθήκαμε, οργανώσαμε, ασχοληθήκαμε, φωνάζουν, φωτογραφίζονται.

- Παρατηρήστε τα παραπάνω ρήματα από τα κείμενα του Ημερολογίου Σάπες. Μετατρέψτε τα στο α' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα, σαν να μιλάτε για τον εαυτό σας στο παρόν. Υπογραμμίστε τώρα με πράσινο όσα είναι στην ενεργητική φωνή και με κόκκινο όσα είναι στην παθητική φωνή.
- Γράψτε ένα μικρό κείμενο για να περιγράψετε πώς περάσατε ένα απόγευμα με συμμαθητές και δασκάλους σας. Χρησιμοποιήστε όσα περισσότερα από τα παραπάνω ρήματα μπορείτε.

(Για τη χρήση ενεργητικής - παθητικής φωνής βλ. ασκήσεις 364-365, 372 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

Η φιλία

Κατά την προσωπική μου άποψη, η φιλία είναι ένας από τους σημαντικότερους δεσμούς που πρέπει να ενώνει τους ανθρώπους.

Στη φιλία πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχει αφοσίωση, ειλικρίνεια, αλληλοσεβασμός και εκτίμηση.

Ο φίλος πρέπει να βοηθάει τον άλλο και να του δίνει την αγάπη του. Δεν πρέπει να υπάρχει διχόνοια, ζήλια, φθόνος, ανταγωνισμός και συμφέρον. Χαρακτηριστικά παραδείγματα φιλίας από την αρχαιότητα είναι ο Αχιλλέας και ο Πάτροκλος, ο Δάμων και ο Φιντίας.

Ο άνθρωπος έχει ανάγκη τους συνανθρώπους του και βρίσκεται σε εξάρτηση από αυτούς. Ο

άνθρωπος δεν είναι αυτόρκης ούτε ανεξάρτητος. Έχει ανάγκη να παίρνει και να δίνει αγάπη, να μην αισθάνεται μόνος στη ζωή του.

Η φιλία λοιπόν είναι το καταφύγιο όπου πηγαίνει ο άνθρωπος για να παρηγορηθεί, να νιώσει ασφάλεια και να πάρει δυνάμεις για να συνεχίσει την διαδικασία της ζωής του.

Η πραγματική φιλία είναι σαν την καλή υγεία, η οποία εκτιμάται όταν τελικά χαθεί. Ο καλύτερος τρόπος για να είσαι βέβαιος για τη φιλία κάποιου είναι να μην τη βάλεις ποτέ σε δοκιμασία!

Κείμενο μαθήτριας,
1ο Πειραματικό Γενικό Λύκειο Αθηνών «Γεννάδειο»,
εφημ. *Το Πρώτο Βήμα*, 2001-2002 (<http://1lyk-peir-gennad.att.sch.gr>) (δασκείη)

Η φιλία

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο 7 και βάλτε (Σ) δίπλα στις προτάσεις που είναι σωστές:

- Στις δύσκολες στιγμές ο πραγματικός φίλος/η δείχνει την αγάπη του και την αφοσίωσή του.
- Ο άνθρωπος δεν έχει ανάγκη τους συνανθρώπους του.
- Ακόμα κι αν ο/η φίλος/η μας είναι πιο αδύναμος/η από εμάς, μπορεί να μας βοηθήσει σε μια δύσκολη στιγμή.
- Η φιλία είναι πολύτιμη σαν την καλή υγεία.
- Η πραγματική φιλία σε κάνει να νιώθεις πιο δυνατός/ή.
- Δεν μπορείς να έχεις εμπιστοσύνη στους φίλους/ες σου.
- Η αφοσίωση, η ειλικρίνεια και η εκτίμηση είναι απαραίτητα για τη φιλία.

2. Στο κείμενο 7 αναφέρονται παραδείγματα φιλίας από την αρχαιότητα (Αχιλλέας και Πάτροκλος, Δάμων και Φιντίας). Γνωρίζετε τις ιστορίες αυτών των μυθικών φίλων; Αν όχι, ψάξτε να βρείτε πληροφορίες γι' αυτούς και παρουσιάστε τες στην τάξη σας. Μήπως ξέρετε κι εσείς κάποιους άλλους που έχουν μείνει στην ιστορία γνωστοί για τη φιλία τους; Θα μπορούσατε να γράψετε την ιστορία τους και να την παρουσιάσετε στην τάξη.

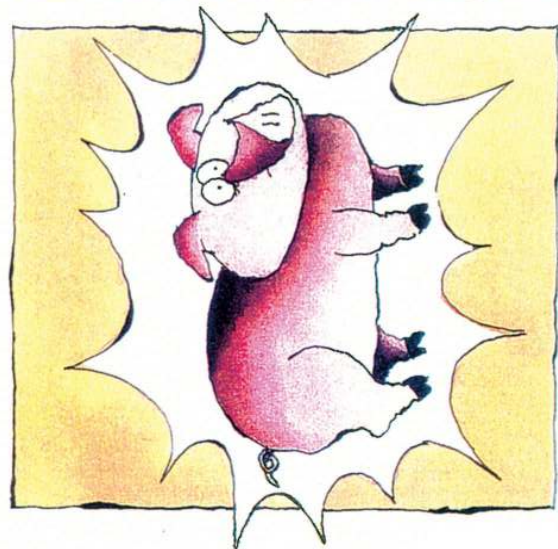

ΕΝΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΟΙ ΦΙΛΟΙ

ΣΚΙΤΣΑ - ΚΕΙΜΕΝΟ: ΝΙΚΟΣ ΜΑΡΟΥΛΑΚΗΣ

Εμείς οι τρεις φίλοι

1. Σας άρεσε η εικονογραφημένη ιστορία που διαβάσατε; Απαντήστε στις ερωτήσεις:

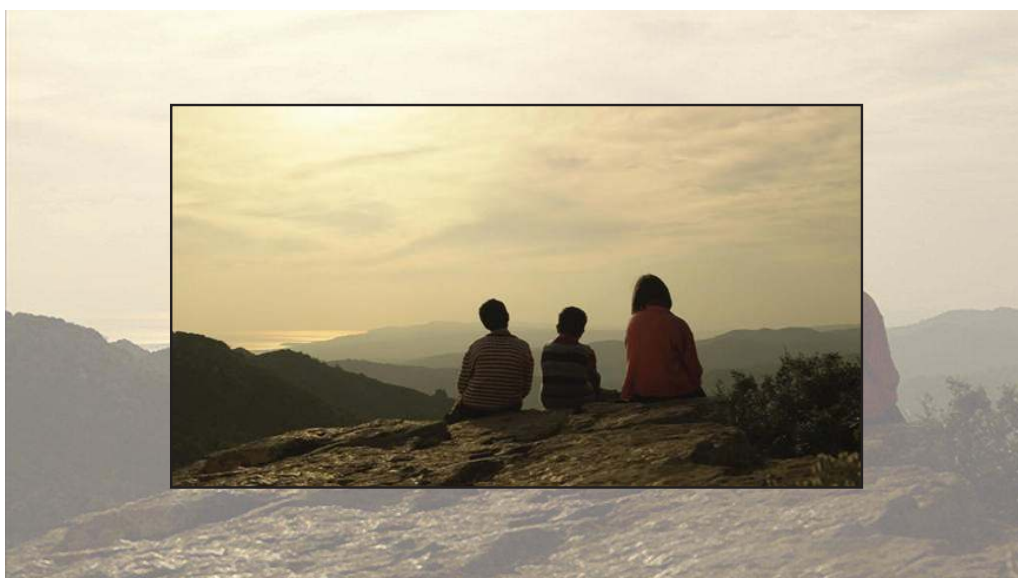
- Ποιοι είναι οι φίλοι της ιστορίας;
- Πιστεύετε πως είναι πραγματικά φίλοι;
- Ο Γατούλης πίστεψε ότι ο Παπαγάλος θα τον μεταμορφώσει;
- Γιατί, κατά τη γνώμη σας, ο Παπαγάλος ήθελε να αλλάξει τον Γατούλη;

2. Θέλετε να φτιάξετε τη συνέχεια της εικονογραφημένης ιστορίας; Σε ένα λευκό χαρτί ζωγραφίστε τις εικόνες σας και δώστε το δικό σας τέλος. Θα το γράψετε στις φούσκες που θα προσθέσετε στις εικόνες.

3. Υπάρχει κάτι στη συμπεριφορά των φίλων σας που θα θέλατε να αλλάξετε; Ποιο είναι αυτό; Μπορεί κι εσείς με τη συμπεριφορά σας να έχετε ενοχλήσει τους φίλους/ες σας. Μπορείτε να το συζητήσετε μαζί τους και να βρείτε τι φταίει.

«Φιλία», το πολυπολιτισμικό ραδιόφωνο

Πριν από δέκα περίπου χρόνια δημιουργείται από την Κρατική Ραδιοφωνία ένα δοκιμαστικό πρόγραμμα σε 12 ξένες γλώσσες, με σκοπό να ενημερώνει και να ψυχαγωγεί όλους τους ξένους που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα. Φυσική συνέχεια της επιτυχημένης αυτής προσπάθειας είναι το σημερινό αυτόνομο πρόγραμμα «ΦΙΛΙΑ» που εκπέμπει στους 665 χιλιοκύκλους στα μεσαία και στους 106, 7 στα FM.

Στόχος του σταθμού είναι, αφενός να επιτρέπει στους μετανάστες από 121 χώρες συνολικά να διατηρούν την επαφή με τον τόπο προέλευσής τους και να ενημερώνονται καθημερινά στη δική τους γλώσσα, και αφετέρου να εξαφανίσει τις προκαταλήψεις και την ξενοφοβία που συχνά οδηγούν σε φαινόμενα ρατσισμού.

Ο «ΦΙΛΙΑ» στοχεύει μέσα από την ενημέρωση

και βέβαια τη μουσική να προσθέσει ένα ακόμα λιθαράκι στο οικοδόμημα που λέγεται Φιλία των λαών.

Ο «ΦΙΛΙΑ» μιλά στα ελληνικά αλλά και σε 12 ακόμα γλώσσες, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, αραβικά, ισπανικά, ρώσικα, ρουμάνικα, τουρκικά, σερβοκροάτικα, βουλγαρικά, αλβανικά, και πολωνικά. Μεταδίδει ελληνικά και ξένα δελτία ειδήσεων, ανταποκρίσεις και ρεπορτάζ από τις πηγές των προβλημάτων, καθώς επίσης αναλύσεις και σχόλια.

Τέλος, ο «ΦΙΛΙΑ» συνεργάζεται με εθελοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως είναι οι «Γιατροί χωρίς Σύνορα» και οι «Γιατροί του κόσμου».

EPT- ΦΙΛΙΑ, <http://www.ert.gr/filia>, 2010 (διασκευή)

«Φιλία», το πολυπολιτισμικό ραδιόφωνο

1. Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο 9 και διαλέξτε τη σωστή απάντηση:

- **Το «Ράδιο Φιλία» είναι ραδιοφωνικό πρόγραμμα που:**
  - α. ενημερώνει και ψυχαγωγεί τους μετανάστες που ζουν και εργάζονται στη χώρα μας, σε 12 ξένες γλώσσες.
  - β. ενημερώνει και ψυχαγωγεί τους Έλληνες που ξέρουν 12 ξένες γλώσσες.
  - γ. ενημερώνει τον κόσμο για τον καιρό.
- **Οι στόχοι του προγράμματος «Φιλία» είναι δύο:**
  - α. πρώτα να περνούν οι παραγωγοί καλά και έπειτα να διασκεδάζουν και τους άλλους μετανάστες.
  - β. πρώτα να ενημερώνουν τον κόσμο για τα καινούρια μουσικά κομμάτια και έπειτα να κάνουν πολλούς μουσικούς διαγωνισμούς.
  - γ. πρώτα να έχουν όλοι οι μετανάστες επαφή με τον τόπο προέλευσής τους και έπειτα να προσπαθήσουν να εξαφανίσουν τους φόβους για τους ξένους και τις ρατσιστικές ιδέες.
- **Οι εκπομπές που μεταδίδει το πρόγραμμα «Φιλία» είναι:**
  - α. μόνο στα ελληνικά.
  - β. στα αγγλικά και στα γαλλικά.
  - γ. σε 12 ξένες γλώσσες και στα ελληνικά.
- **Ο «Φιλία»**
  - α. δε μεταδίδει καθόλου μουσική, γιατί η μουσική δεν αρέσει στους ακροατές του.
  - β. έχει μουσικές εκπομπές, γιατί θεωρεί ότι η μουσική βοηθά τη φιλία των λαών.
  - γ. μεταδίδει μόνο μουσική και καθόλου ενημερωτικές εκπομπές και ειδήσεις.

2. Σας άρεσε το άρθρο σχετικά με το πρόγραμμα «Φιλία» (κείμενο 9); Φανταστείτε πως είστε κι εσείς παρουσιαστές κάποιου ραδιοφωνικού προγράμματος. Μπορείτε να χωριστείτε σε ομάδες των τριών ατόμων και να ετοιμάσετε μια εκπομπή που θα παρουσιάσετε στην τάξη σας.

- Πώς θέλετε να ονομάσετε την εκπομπή σας;
- Θα θέλατε να παρουσιάσετε το θέμα της φιλίας των ανθρώπων; Γράψτε σε ένα χαρτί μερικά λόγια για το θέμα σας.
- Με ποια μουσικά κομμάτια θα θέλατε να ψυχαγωγήσετε τους ακροατές σας; Εάν συγκεντρώσατε στοιχεία για την εργασία σας, η εκπομπή σας είναι έτοιμη να παρουσιαστεί στην τάξη σας.
(Πριν ξεκινήσετε, καλό θα ήταν να παρακολουθήσετε μια αγαπημένη σας ραδιοφωνική εκπομπή.) ΚΑΛΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ!

3. ενημερώνει, δημιουργείται, ψυχαγωγεί, ενημερώνονται, ζουν, εργάζονται, εκπέμπει, επιτρέπει, διατηρούν, οδηγούν, μιλά, μεταδίδει, συνεργάζεται

- Ποια από τα παραπάνω ρήματα είναι στην ενεργητική και ποια στην παθητική φωνή; Αντιγράψτε τα στη σωστή στήλη του παρακάτω πίνακα.

Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή

- Βάλτε τα ρήματα στην άλλη φωνή από αυτή που βρίσκονται. Ακολουθήστε το παράδειγμα.

Ενεργητική φωνή		Παθητική φωνή
ενημερώνει	⇒	ενημερώνεται
	⇒	
	⇒	
	⇒	
	⇒	
	⇒	
	⇒	
	⇒	
	⇒	
	⇒	
	⇒	
	⇒	
	⇒	

- Σχηματίζουν όλα τα παραπάνω ρήματα και τις δύο φωνές; Υπογραμμίστε με πράσινο αυτά που έχουν μόνο ενεργητική φωνή και με κόκκινο αυτά που έχουν μόνο παθητική φωνή.

(Για την ενεργητική - παθητική φωνή & αποθετικά ρήματα βλ. ασκήσεις 364-365, 372-378 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

4. Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις αρχίζοντας με τις λέξεις που σας δίνονται:

Πριν από δέκα περίπου χρόνια δημιουργείται από την Κρατική Ραδιοφωνία ένα δοκιμαστικό πρόγραμμα σε 12 ξένες γλώσσες.

Πριν από δέκα περίπου χρόνια η Κρατική Ραδιοφωνία _____

_____

+Ο «Φιλία» ψυχαγωγεί και ενημερώνει τους ξένους εργαζόμενους στην Ελλάδα.

Οι ξένοι εργαζόμενοι στην Ελλάδα _____

_____

Ο «Φιλία» μεταδίδει ελληνικά και ξένα δελτία ειδήσεων.

Ελληνικά και ξένα δελτία ειδήσεων _____

_____

(Για την ενεργητική - παθητική φωνή βλ. ασκήσεις 364-365, 372 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

Φρίντα Χιουζ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Φίλος

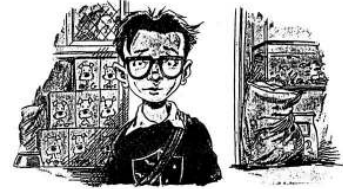

Ενοικιάζεται φίλος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ο Ντάνι μπήκε στο μαγαζί που πουλούσε ζωάκια. Το κουδούνι χτύπησε τη στιγμή που έκλεινε την πόρτα. Ένας ψηλός, αδύνατος γκριζομάλλης γέρος τον κοίταξε πίσω από το ταμείο.

– Θα ήθελα να ρίξω μια ματιά, είπε χαμηλόφωνα ο Ντάνι.

Ο γέρος κούνησε το κεφάλι του και συνέχισε να σημειώνει κάτι.

Στον τοίχο ήταν ακουμπισμένα ένα σωρό κλουβιά, το ένα πάνω στο άλλο, γεμάτα κουνέλια, ινδικά χοιρίδια, ποντίκια, αρουραίους, γατάκια, σκυλάκια, παπαγάλους και παπαγαλάκια. Ο Ντάνι παρατηρούσε με προσοχή όλα τα κλουβιά.

– Ψάχνεις κάτι συγκεκριμένο; ρώτησε ο γέρος.

Ο Ντάνι πρόσεξε πως αλληθώριζε από το ένα μάτι.

– Ε... ε... Σκεφτόμουν να πάρω ένα σκυλάκι.

– Τι σκυλί ακριβώς; Μικρό; Μακρύ; Χοντρό;

Με βούλες, με ραβδώσεις, σκέτο;

– Ένα οποιοδήποτε σκυλάκι για να μου κρατάει συντροφιά. Ήθελα να σας ρωτήσω πόσο κοστίζουν.

– Εξαρτάται, είπε ο γέρος και γούρλωσε το μάτι που αλληθώριζε. Όλα τα σκυλιά εδώ κοστίζουν δύο μηνών χαρτζιλίκι, όποιο κι αν είναι αυτό.

– Δηλαδή, αν είχα γερό χαρτζιλίκι θα αγόραζα ακριβά το σκύλο, ενώ αν είχα πιο λίγα χρήματα θα τον έπαιρνα φθηνότερα;

– Ακριβώς! Απάντησε ο γέρος. Αν θέλεις σκύλο, είναι όλος δικός σου. Πρέπει όμως να πληρώσεις. Αν κρατάς χαρτζιλίκι δύο μηνών, σημαίνει πως είσαι σοβαρός και θα τον φροντίζεις.

Ο Ντάνι παραδέχτηκε πως ο γέρος μιλούσε λογικά, παρόλο που δεν τον συνέφερε. Ο μπαμπάς του δεν του έδινε χαρτζιλίκι. Ακόμα όμως κι αν άρχισε να του δίνει, θα περνούσαν δύο μήνες προτού μπορέσει να αγοράσει σκύλο. Και εκείνος ήθελε κάτι να του κρατά συντροφιά. Τώρα!

– Πάντως, δε μου φαίνεται να θέλεις σκύλο. Έτσι δεν είναι;

– Τι εννοείτε;

– Θέλεις κάποιον να πηγαίνετε μαζί βολτίτσες, να κάνετε διάφορα.

Θέλεις ένα φίλο.

Ο Ντάνι έγινε κατακόκκινος.

– Θα μου άρεσε πολύ να μιλώ και με κάποιον άλλο εκτός από την αδερφή μου μετά το σχολείο, παραδέχτηκε. Είναι μεγαλύτερή μου. Έχει τις δικές της φίλες και το μόνο που τις νοιάζει είναι τα ψώνια και η μόδα. Στο σχολείο υπάρχουν παιδιά που μου ταιριάζουν, αλλά δεν ξέρω πώς να τα πλησιάσω.

– Ακουσέ με, είπε ο καταστηματάρχης.

Δεν πουλώ μόνο ζωάκια. Κάνω και κάτι άλλο: νοικιάζω ανθρώπους! Μπορώ να σου νοικιάσω ένα φίλο. Πες μου ποιος φίλος σου ταιριάζει, κι εγώ θα ψάξω τα αρχεία μου και θα βρω το σωστό. Αν δε σε ικανοποιήσει, πες το μου και θα σου τον αλλάξω.

Ενοικιάζεται φίλος

1. Διαβάσατε την ιστοριούλα; Μπορείτε τώρα να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις; Βάλτε ένα **X** στο κουτάκι δίπλα από τις προτάσεις που είναι σωστές:

Ο Ντάνι μπήκε σε μαγαζί που πουλούσε φίλους όλων των ειδών και όλων των μεγεθών	
Ο τοίχος του καταστήματος ήταν γεμάτος από παράξενα ψεύτικα παιχνίδια που έμοιαζαν με ζώα.	
Το μαγαζί με τα ζώα το είχε ένας ψηλός, αδύνατος, γκριζομάλλης γέρος.	
Ο Ντάνι ήθελε να αγοράσει ένα σκυλάκι για να του κάνει παρέα και δεν τον ενδιέφερε και πολύ η εμφάνιση του σκύλου.	
Ο Ντάνι έπρεπε να έχει μαζέψει χαρτζιλίκι δυο μηνών για να αγοράσει το σκύλο.	
Δεν είχε σημασία πόσα χρήματα θα είχε μαζέψει, αρκεί να ήταν τα χρήματα δυο μηνών.	
Ο Ντάνι είχε στις τσέπες του χαρτζιλίκι πέντε μηνών και θα αγόραζε έναν ακριβό σκύλο.	
Ο γέρος του μαγαζιού είπε στον Ντάνι ότι δε χρειάζεται σκύλο, αλλά παπαγάλο.	
Ο Ντάνι ήθελε να γνωρίσει παιδιά από το σχολείο που του ταιριάζουν αλλά δεν ήξερε πώς να τα πλησιάσει.	
Ο γέρος καταστηματάρχης είπε στο Ντάνι ότι μπορεί να του νοικιάσει ένα φίλο που να του ταιριάζει.	

2. Είπε στο τέλος ο γέρος στον Ντάνι: «Αν δε σε ικανοποιεί, πες το μου και θα σου τον αλλάξω». Τι λέτε να του απάντησε ο Ντάνι; Μπορείτε να συνεχίσετε την ιστορία και να γράψετε το διάλογο που έκανε ο Ντάνι με το γέρο καταστηματάρχη;

- Λέτε να εμφανίζεται και τρίτο πρόσωπο;
- Ο παπαγάλος μήπως μιλάει;
- Τι φίλο άραγε να ζήτησε ο Ντάνι;
- Ο γέρος μήπως τον κοροϊδεύει;

Να μια ιδέα για να ξεκινήσετε:

– Ντάνι: «Καλά, είναι δυνατόν να νοικιάζετε ανθρώπους; Πραγματικούς; Και αυτοί τι λένε για όλα αυτά;»

– Γέρος: «Μα αυτή είναι η δουλειά τους, παιδί μου, νοικιάζονται και εγώ είμαι αυτός που τους νοικιάζει, πραγματικούς, κανονικούς ανθρώπους!»

3. Εσείς πώς θα θέλατε να ήταν ο φίλος σας; Φανταστείτε ότι μπαίνετε εσείς στο ίδιο «μαγικό» μαγαζί. Τι φίλο θα ζητούσατε; Πώς θα θέλατε να είναι; Θα θέλατε να τον περιγράψετε;

Συζητήστε τη γνώμη σας μέσα στην τάξη. Μήπως ο ιδανικός φίλος βρίσκεται δίπλα σας και δεν το έχετε καταλάβει;

4. Τελικά θα πρέπει να ψάξετε λίγο ακόμα! Ιδανικοί φίλοι δύσκολα βρίσκονται! Μπορείτε να βάλετε αγγελία στην εφημερίδα του σχολείου σας! Ο καθένας από σας θα περιγράψει πώς θέλει να είναι ο φίλος που ψάχνει. Αρκεί να γράψετε αυτά που είπατε στην προηγούμενη άσκηση!

Προσοχή! Μην ξεχνάτε ότι οι αγγελίες πρέπει να είναι σύντομες και πολύ συγκεκριμένες. Γράφουμε μόνο όσα ακριβώς χρειάζονται!

5. Ξέρετε τι σημαίνουν οι παρακάτω λέξεις και εκφράσεις; Τις χρησιμοποιούμε για να περιγράψουμε τις σχέσεις φιλίας ή μίσους που έχουμε με τους ανθρώπους:

*πιάνω φιλία, κάνω παρέα, τα πάμε καλά, συμπαθώ, συμφιλιώνω,
διακόπτω τις φιλικές σχέσεις, τρέφω αντιπάθεια.*

Αν δε γνωρίζετε τη σημασία τους, μπορείτε να τις βρείτε στο λεξικό!

Συμπληρώστε το παρακάτω κείμενο με τις λέξεις και τις φράσεις που μόλις μάθατε!

Γνώρισα τον Αλέξανδρο σε μια γιορτή, πριν ένα χρόνο, και αμέσως τον _____ . Ήταν χαρούμενος και ευγενικός και _____ πολύ γρήγορα. Βγαίναμε συχνά βόλτα και _____. Μετά όμως άρχισε να φέρεται περιέργα και δεν _____. Ήταν συνέχεια μουτρωμένος και απότομος. Άρχισα να _____ για το πρόσωπό του και σκεφτόμουν πολύ σοβαρά να _____ μαζί του. Μέχρι που το κατάλαβε και μου ζήτησε συγγνώμη για τη συμπεριφορά του. Μου εξήγησε ότι είχε κάποια προβλήματα με τη δουλειά του και γι' αυτό φερόταν έτσι. Τώρα πια όμως _____ και είμαστε αγαπημένοι φίλοι.

6. Μπορείτε να ενώσετε με μια γραμμή τις εκφράσεις που λένε το ίδιο πράγμα στις δύο παρακάτω στήλες;

Τον πήρε με καλό μάτι.

Τον έχει στο μάτι.

Είναι στις αγάπες τους.

Ούτε ζωγραφιστό δε θέλω να τον δω.

Μου κάθεται στο λαιμό.

Τον έχω στην μπούκα.

Τον αποφεύγει όπως ο διάβολος,
το λιβάνι

Φάγαμε μαζί ψωμί και αλάτι.

Είμαστε στα μαχαίρια.

Έχουμε εχθρικές σχέσεις.

Δε θέλω ούτε να τον βλέπω.

Περάσαμε μαζί πολλές
δυσκολίες.

Θέλω να του κάνω κακό.

Τον συμπάθησε.

Είναι πολύ αγαπημένοι αυτό
τον καιρό.

Τον παρακολουθεί με προσοχή.

Θέλει να είναι όσο πιο μακριά
γίνεται.

Δε μου είναι συμπαθής.

7. Μπορείτε να χωρίσετε τις παρακάτω σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους και να πείτε τι σημαίνουν;

γκριζομάλλης	=		+	
χαμηλόφωνα	=		+	
κατακόκκινος	=		+	

(Για τη σύνθεση βλ. ασκήσεις 553-562 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

8. Και τώρα παίξτε με τους φίλους σας:

Σκεφτείτε σύνθετες λέξεις και γράψτε τες σε διαφορετικά χαρτάκια. Κόψτε τα χαρτιά στη μέση χωρίζοντάς τις λέξεις στα συνθετικά τους. Ανακατέψτε και μοιραστείτε τα κομμένα χαρτιά. Βρείτε το ταίρι σας σε ένα λεπτό! Όσοι το βρείτε κερδίζετε πόντο. ΚΑΛΗ ΤΥΧΗ!!

π.χ.

μυγο

σκοτώστρα

ψηλό

λιγνος

Αθηναϊκό ξέσπασμα για τις φόλες

Ειδήσεις
13.01.03

Ούτε στον ύπνο τους τα αδεσποτάκια της Αθήνας δε θα μπορούσαν να φανταστούν ότι έχουν τόσους πολλούς φίλους: Χθες το μεσημέρι, περίπου 3-4.000 Αθηναίες και Αθηναίοι, κάθε ηλικίας συγκεντρώθηκαν στο Ζάππειο.

Και από εκεί διαδήλωσαν την οργή και την αγανάκτησή τους κατά των υπευθύνων της πρόσφατης, μαζικής δηλητηρίασης 18 σκύλων και περίπου 40 γατών, «θαμώνων» του Εθνικού Κήπου, του Ζαππείου και του Συντάγματος.

Ποτέ η Ελλάδα δεν έχει δει τόσο εντυπωσιακή και τόσο «θυμωμένη» συγκέντρωση ζωοφίλων. Ίσως διότι ποτέ το πράγμα δεν είχε φτάσει εκεί που έφτασε σήμερα.

Μόνο που, τώρα, οι ζωόφιλοι φαίνεται ότι συνειδητοποίησαν τη δύναμή τους: Η δυναμική χθεσινή συγκέντρωσή τους και η πορεία τους στους δρόμους της Αθήνας είναι βέβαιο ότι ντρόπιασε τους εμπνευστές της σφαγής των αθώων αδέσποτων ζώων.

Κοίταξα όλον αυτό τον κόσμο, 3-4.000 εθελοντές πραγματικούς που έχασαν το ηλιόλουστο κυριακάτικο μεσημέρι τους για να υπερασπιστούν, όχι τα δικά τους σκυλιά και γατιά, αλλά τα αθώα, αδέσποτα ζώακια της πόλης. Απ' τα οποία, βέβαια, τίποτα δεν έχουν να κερδίσουν. Άνθρωποι νέοι και ηλικιωμένοι, πλούσιοι και φτωχοί, οι πιο πολλοί με τα σκυλιά τους (κάποια απ' τα οποία γαύγιζαν βλέποντας το νταβαντούρι), με μοναδικό κοινό σημείο τους την αγάπη για αυτά τα ζώακια.

Δύο συμπεράσματα βγαίνουν

από τη χθεσινή συγκέντρωση: Πρώτον ότι οι Αθηναίοι είναι πια αποφασισμένοι να υπερασπιστούν τα αδεσποτάκια της πόλης τους. Και δεύτερον ότι θα το σκεφτούν διπλά και τριπλά οι νοσηροί εκείνοι εγκέφαλοι που διατάζουν τέτοιες βάρβαρες και εγκληματικές ενέργειες πριν ξαναδώσουν τις ίδιες εντολές.

εφημ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 13/01/2003
(διασκευή)

Αθηναϊκό ξέσπασμα για φόλες

1. Πώς σας φάνηκε το άρθρο της εφημερίδας που διαβάσατε για την αντίδραση των Αθηναίων; Μπορείτε τώρα να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις με φράσεις μέσα από το κείμενο;

α. Πόσους πολλούς φίλους έχουν τα αδεσποτάκια της Αθήνας;

β. Πού συγκεντρώθηκαν οι Αθηναίοι για να διαδηλώσουν τα αιτήματά τους;

γ. Ποιο γεγονός εξόργισε τους κατοίκους της Αθήνας και αποφάσισαν να κάνουν αυτήν τη διαδήλωση;

δ. Σε ποιες περιοχές κυκλοφορούσαν συνήθως τα ζώα που δηλητηρίασαν;

ε. Ποια συμπεράσματα βγαίνουν από τη συγκέντρωση στο Ζάππειο;

---

2. Εσείς τι θα μπορούσατε να κάνετε για κάτι που αγαπάτε πολύ και διαπιστώνετε ότι κινδυνεύει; Φανταστείτε ότι η αγαπημένη σας παιδική χαρά θα γίνει γκαράζ για αυτοκίνητα και θέλετε να διαμαρτυρηθείτε! Τι θα κάνετε; Εμείς σας δίνουμε μερικές ιδέες:

- Γράμμα διαμαρτυρίας στον δήμαρχο της περιοχής σας.
- Συγκέντρωση υπογραφών από ανθρώπους που είναι με το μέρος σας.
- Πορεία διαμαρτυρίας με συνθήματα που θα φτιάξετε εσείς! Διαβάστε και μερικές συμβουλές:

Στο γράμμα να θυμάστε:

- σε ποιον το στέλνετε,
- τι σας ενοχλεί,
- τι ζητάτε και τι προτείνετε.

Πώς θα ξεκινήσετε και πώς θα κλείσετε το γράμμα σας αφού το στέλνετε σε επίσημο πρόσωπο;

3. Για να συγκεντρώσετε υπογραφές, θα πρέπει πρώτα να πείσετε τους συμπολίτες σας ότι έχετε δίκιο. Γράψτε σε ένα χαρτί, με λίγα λόγια, τις απόψεις σας. Μπορείτε να βγάλετε και φωτοτυπίες και να τις μοιράσετε σε αυτούς που θέλετε!

4. Σε μια πορεία το πιο σημαντικό είναι τα συνθήματα! Σκεφτείτε με τους συμμαθητές σας τα καλύτερα και φτιάξτε πολύχρωμα πανό! Και να θυμάστε: Όλα αυτά μπορείτε να τα κάνετε και για άλλα προβλήματα που σας απασχολούν στην περιοχή σας! Για να σώσετε ή να αποκτήσετε κάτι που αγαπάτε!

5. Μπορείτε να ενώσετε τις λέξεις από τις δυο στήλες και να φτιάξετε μια σύνθετη όπως στο παράδειγμα;

Α΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ	Β΄ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ	ΣΥΝΘΕΤΗ ΛΕΞΗ
Φιλ(-ο)	λόγος	Φιλόλογος
Ζώο	φίλος	
Καλή	νύχτα	
Φιλ(-ο)	πόλεμος	
Παιδ(-ο)	τόπος	
Τηλε	όραση	
Χαρτί	αετός	
Υπέρ	δύναμη	
Πόνος	λαιμός	
Πιάτο	θήκη	

Μια
σταλίτσα
φτάνει

Σοφία Ζαραμπούκα, «Μια σταλίτσα», εκδ. Κέδρος

Μια σταλίτσα

1. Μπορείτε να καταλάβετε από τις εικόνες την ιστορία των δυο φίλων; Πώς γνωρίστηκαν; Πώς περνούν τις μέρες τους; Τι γίνεται στο τέλος της ιστορίας; Μπορείτε να βάλετε λόγια στις εικόνες και να γράψετε την ιστορία των δυο παιδιών; Εσείς θα τους χαρίσετε και τα ονόματά τους!
2. Μπορείτε μετά να δημοσιεύσετε την εικονογραφημένη ιστορία σας στην εφημερίδα του σχολείου. Αν θέλετε, μπορείτε να αλλάξετε και τον τίτλο της ιστορίας! Αφήστε τη φαντασία σας ελεύθερη! Οι δυο μας φίλοι τη χρειάζονται!

Μια
σταλίτσα
φτάνει